

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 10 April 1885.

N:o 100.

Handlingar rörande framtida dispositionen af arrendetomterna N:ris 18, 20 och 22, vid Högbergsgatan i kvarteret Sillen.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Den 20 Januari 1885 remitterade Stadsfullmäktige till Drätselkammaren en af Stadskassören J. A. Söderström och Vicehäradshöfdingen Frans Åhlström undertecknad till Fullmäktige stäld skrift, innefattande anhållan att de af dem innehafvande arrendetomterna N:ris 18 och 20 samt 22 vid Högbergsgatan i kvarteret 106 Sillen, hvilka tomter vore afsedda till plan omkring den nya kyrka, som å den bakom nämnda kvarter befintliga öppna platsen komme att af stadens svensk-finska församling uppföras, måtte få af sökandene fortfarande bibehållas; och anmodade Fullmäktige Kammaren att fordorsammast inkomma med yttrande i ärendet.

För att kunna afgifva detta yttrande fann Kammaren det vara nödigt att förskaffa sig närmare utredning om ej mindre utsträckningen af den plats, som blifvit upplåten för den nya kyrkan, än de villkor, som kunde hafva fästs vid platsens afstående för ändamålet, äfvensom huruvida något definitivt beslut i fråga om kyrkans placering å nämnda plats blifvit af den svensk-finska församlingen fattadt.

Hvad Kammaren rörande dessa omständigheter inhemtat ber Kammaren att här få i korthet relatera.

Sedan församlingen vid kyrkostämman den 17 September 1873 beslutit att en till uppbyggande för församlingens räkning föreslagen tredje kyrka skulle förläggas å en för ändamålet utsedd plats vid den s. k. Röddällden, invid södra ändan af Annegatan, samt nämnda plats jemväl blifvit uti det samtidigt utarbetade projektet till ny stadsplan reserverad för uppförande af en luthersk kyrka, har Magistraten, efter det stadens Äldste blifvit i saken hörde, den 29 December samma år funnit godt till församlingen afstå berörda plats till det omfång densamma å en af dåvarande t. f. stadsingenjören Reuter uppgjord karta innehade, utan annan ersättning än att församlingen, derest någon del af marken vore till annan person öfverlåten, åläge därför till denne utgifva godtgörelse. Verkställigheten af detta beslut lemnades dock beroende till dess erfaras finge huruvida den föreslagna nya stadsplanen blefve i nåder fastställd. Efter det sådant skett och Stadsfullmäktige, till hvilkas slutliga afgörande Magistraten derå hänskjutit ärendet, uti skrifvelse till Magistraten af den 10 September 1875 gifvit tillkänna att Fullmäktige icke funnit skäl till några påminnelser i ärendet förekomma, meddelade Magistraten uti skrifvelse till Kyrkorådet af den 2 Okto-

ber 1875 att den svensk-finska församlingen egde emot ofvan omförmälda godtgörelse genast taga platsen i besittning; och blef densamma jemväl under samma år, på Kyrkorådets anhållan och enligt Magistratens förordnande, af t. f. stadsingeniören Reuter utstakad.

Den 25 April 1876 beslöt Kyrkorådet, som af församlingen bemyndigats att vidtaga alla vidare åtgärder, som för den nya kyrkans uppförande blefve af nöden, att, med hänsyn dertill att en kyrka, såsom en monumental byggnad, borde stå på en fri plats, på alla sidor omgifven af gata, och icke inklämmas mellan privata gårdstomter, hvilkas uthusbyggnader och bakgårdar vore vända mot kyrkan, till Stadsfullmäktige ingå med anhållan att kvarteren N:ris 106 och 107 af den nya stadsplanen, eller alla de mellan den projekterade kyrkoplatsen samt Högbergs- och Skarpskyttegatorna upptagna tomter måtte med kyrkoplanen förenas och de på dem uppförda husen undanskaffas, hvarvid kyrkorådet förband sig att åt de personer, hvilka härigenom drabbades af kostnader för husens bortflyttning, hos församlingen föreslå skälig ersättning. I anledning af den framställning, som Pastorsembetet, på uppdrag af Kyrkorådet i nyssberördt syfte gjorde hos Stadsfullmäktige, förklarade desse uti skrifvelse till Magistraten af den 21 November 1876, efter att hafva genom ett för frågan tillsatt utskott införskaffat åtskillig utredning, som innehålles uti ett af utskottet afgifvet tryckt betänkande, sig icke kunna bifalla ansökningen om utvidgande af platsen för den tredje lutherska kyrkan; men i afsigt att efter det kyrkans plats, form och arkitektur, särskildt med hänsyn till anbringandet af dörrarne blifvit bestämda, i händelse af behof bereda lämplig plats för en väg eller gata till kyrkan jemväl direkte från Högbergsgatan genom kvarteret N:o 106, beslöto Stadsfullmäktige att från tillämnad försäljning tills vidare finge undantagas arrendetomterna N:ris 22 och 24 (numera N:ris 20 och 22) adresserna N:ris 14 och 12 i sagde kvarter.

Uti det program, som den 15 April 1878 af Kyrkorådet antogs för att läggas till grund vid utlysandet af pristäffing för uppgörande af ritningar till kyrkobyggnaden, bestämdes att densamma skulle uppföras å den fria plats, som begränsas af kvarteren 106 och 107 samt södra Röddäldsgatan enligt nu gällande stadsplan, sålunda att dess längdaxel ställes i sydvest och nordost, parallelt med Sjömansgatan, och dess sydvestra ända sammanträffar med Annegatans linje. Såsom svar på Drättselkammarens i anledning af väckt fråga om försäljning af arrendetomterna i kvarteren 106 och 107, hvilken försäljning stadsingeniören ansett icke kunna ske innan kyrkobyggnadens läge blifvit definitivt bestämdt, uti skrifvelse till Kyrkorådet af den 6 December 1878 framställda begäran om upplysning huruvida någon eller några af nämnda arrendetomter komme att för gata till den tilltänkta kyrkan behöfvas samt i sådant fall hvilka tomter borde från försäljningen undantagas, meddelade Kyrkorådet att kyrkan komme att erhålla den uti ofvanberörda program angifna placering, äfvensom att Kyrkorådet ansett icke allenast arrendetomterna N:ris 20 och 22 (adr. N:ris 12 och 14) enligt nu gällande stadsplan i kvarteret N:o 106 hvilka Stadsfullmäktige från tillämnad försäljning tills vidare undantagit, utan äfven den obebyggda

tomten adr. N:o 16 böra för vinnande af fri passage till kyrkan reserveras. Dessa tomter hafva jemväl bibehållits osålda.

På denna punkt har frågan allt härintills befunnit sig. Ritningarne till kyrkan hafva emellertid blifvit utarbetade enligt ett därför af församlingen godkändt projekt, uppgjort af svenske Arkitekten Melander, och äro enligt hvad Kammaren inhemtat, redan färdiga att befordras till fastställelse.

På grund af hvad sålunda anförts, har Drätselkammaren funnit det i ingen händelse numera kunna blifva fråga om att söka upprifva beslutet om kyrkans placering å ofvanomförmälda, redan af staden för densamma upplåtna öppna plats vid Rödälden. Hvad sökandene i sin skrift ordat rörande lämpligheten eller olämpligheten af kyrkans förläggande derstädes torde fördenskull icke böra komma i öfvervägande. Vid afgifvande af sitt yttrande i ärendet har Kammaren utgått från förutsättningen att definitivt beslut om kyrkans uppförande å sagda öppna plats förefinnes.

Under denna förutsättning skulle närmast föreligga att klargöra frågan om kyrkans förläggande å denna plats påkallar en utvidgning af det för kyrkan reserverade området eller några åtgärder från stadens sida i syfte att omkring kyrkan bereda en öppen plan, som kunde lända staden till prydnad, och huruvida, i händelse af ett dylikt „allmänt behof“, innehafvarene af de intill kyrkoplatsen gränsande arrendetomter kunna anses skyldige att för tillgodoseendet af detta behof vika från sina tomter.

Då Drätselkammaren erfor, att Kyrkorådet, ehuru, på sätt förut omnämnts, ritningarne till kyrkan redan äro färdiga, ännu icke närmare än uti det år 1878 uppgjorda programmet bestämt densammas läge å platsen i fråga, hade Kammaren en öfverläggning härom med några af kyrkorådet för ändamålet utsedde delegerade och företog derpå gemensamt med dessa och i närvaro af Stadsingeniören Ehrström en besigtning å stället. Dervid befanns att den lämpligaste placeringen för kyrkan, med bibehållande af dess riktning parallelt med Sjömansgatan och vester om Annegatans förlängning, på ett af byggnadens monumentala storlek betingadt afstånd från den sistnämnda, blefve den, som å bilagda, af stadsingeniören upprättade planteckning finnes angifven. Vid valet af denna placering har hänsyn måst tagas till platsens starka sluttning åt norr och vester samt nödvändigheten att göra kyrkan så lätt tillgänglig som möjligt. En oeftergiflig följd af denna placering blir dock, såsom man redan vid en flyktig blick på kartan kan finna, att icke allenast tomterne N:ris 18, 20 och 22 vid Högbergsgatan utan äfven den af staden härförinnan försålda tomten N:o 24 vid samma gata måste, för beredande af utrymme åt kyrkan, förenas med kyrkoplanen. Om nödvändigheten af denna åtgärd voro Kammarens ledamöter och Kyrkorådets delegerade, ense. Sedermera har äfven Kyrkorådet, enligt Kammaren meddeladt utdrag ur Kyrkorådets protokoll, för den 23 Mars, med godkännande af förslaget om upptagande för den blifvande kyrkoplanen af dessa fyra tomter, af hvilka N:o 24 i sådant fall borde af församlingen för ändamålet i laga ordning expropriaras, anhållit att Kammaren ville så begå att ännämnda tomter jemte den bakom dem

belägna öppna platsen måtte, i den utsträckning ofvanberörda plankarta utvisar, upptagas uti den nya stadsplan, som hos Stadsfullmäktige under den närmaste framtiden förekommer till behandling.

Genom dessa tomters disponerande till plan omkring kyrkan tillgodoses icke blott kyrkans behof af större utrymme, utan det ligger äfven i stadens intresse att på detta sätt bereda en öppen plats, som kan förhöja utseendet af denna stadsdel.

Beträffande skyldigheten för arrendetomternas innehafvare att vid förefallande behof afstå desamma åt staden har vid deras utarrendering stadgats, att dessa tomter finge af arrendatorerne begagnas så länge staden af dem ej hade annat behof, i hvilket fall de åter måste afträdas och alla å dem då befintliga hus af innehafvarene utan ersättning undanskaffas. Enahanda bestämning har äfven blifvit gjord vid utarrenderandet af de nu ifrågavarande tomterna vid Högbergsgatan. Det kan icke nekas att detta stadgande kunde, om staden annat än vid ytterst trängande behof begagnade sig deraf, leda till obillighet och betydligt minska efterfrågan på stadens arrendetomter, hvilka för närvarande visat sig vara högst begärliga och vid utarrendering betingat sig arrenden till ganska höga belopp. Men dels synes ett sådant trängande behof i förevarande fall vara för handen, dels minskas det obilliga, som annars kunde ligga uti en dylik åtgärd, i väsentlig grad derigenom att de ifrågavarande tomterna redan i flera tiotal år af arrendatorerne besuttits emot arrendeafgifter, hvilka utgöra blott en ringa bräddel af de, som under senare tider vid arrendetomters utgifvande blifvit betingade. Dessutom hafva innehafvarene af dessa tomter redan uti mer än 10 års tid fått bereda sig på denna eventualitet.

Om ock sökandenes skyldighet att, i följd af det nu genom kyrkans placering yppade behovet af en förändring i stadsplanen, vika från sina tomter, ej kan sättas i tvifvel, har Drätselkammaren dock, med afseende derå att staden har ett direkt intresse af att sådana undantag från arrendetomts innehafvarenes vanliga rätt att vara tryggade vid besittningen af sina tomter i regeln icke ske samt med hänsyn dertill att vid afståendet af plats till kyrkan från stadens sida uppstålts det förbehåll att den kyrkliga församlingen skulle sjelf vidkännas alla kostnader i anledning af kyrkans placering derstädes, ansett sig icke böra undandraga sig att medverka till att sökandene blefve af den kyrkliga församlingen ersatta för sina å tomterna befintliga byggnader. Af hvad ofvan anförts framgår att Kyrkorådet förut uttalat sin beredvillighet att söka åt de tomtinnehafvare, hvilka genom utvidgningen af kyrkoplanen skulle blifva lidande, utverka godtgörelse för dem genom husens bortflyttande tillskyndade kostnader, och vid öfverläggningen med Kyrkorådets delegerade har Kammararen trott sig finna att den kyrkliga församlingen icke heller nu skall vara obenägen att åt sökandene utgifva skälig ersättning. För att få någon grund för bedömande af denna ersättning, som sålunda kunde komma i fråga infordrade Drätselkammaren af sökandene uppgift å värdet af deras byggnader, jemte det Kammararen tillika uppdrog åt tvenne af sina ledamöter att verkställa en ungefärlig uppskattning af byggnaderna i det skick hvori de nu befinna sig och utan afseende å besittnings-

rätten till marken. Såsom svar å de hos dem gjorda förfrågningarna hafva sökandene i dag meddelat att de, utgående från de hyresbelopp som från gårdarne erhållits, värderat åbyggnaden å adress N:o 12 till 40,000 mark och å N:ris 14 & 16 till 30,909 mark, hvarvid dock innehafvaren af sistnämnda tomter Vicehäradshöfdingen Åhlström förklarar sig i händelse byggnaderne skulle få kvarstå till dess kyrkan blifvit uppförd och inredd, skola åtnöja sig med ersättning för desamma till belopp af 26,000 mark. De af Kammaren utsedde värderingsmännen hafva såsom resultat af sin uppskattning angifvit det approximativa värdet för åbyggnaden å N:o 12 till 19,000 samt å N:ris 14 & 16 till 8,000 mark.

Drätselkammaren får alltså värdsamt föreslå

att Stadsfullmäktige måtte förklara att Fullmäktige funnit sökandens förevarande framställning icke föranleda till annan åtgärd än att vid afståendet af tomterna N:ris 18, 20 och 22 (adr. N:ris 12—16) vid Högbergsgatan till plan kring den nya kyrka, som å platsen derinvid komme att uppföras, skulle från stadens sida fogas det vilkor att den kyrkliga församlingen till innehafvarene af dessa tomter utgåfve skülig ersättning för byggnaderna, om beloppet af hvilken ersättning församlingen egde med sökandene närmare öfverenskomma; äfvensom att Stadsfullmäktige tillika måtte för det till plats för kyrkan upplättna området fastställa de gränser, som å bifogade, af Stadsingeniören Ehrström uppgjorda plankarta finnas utmärkta, samt i sammanhang med granskningen af det projekt till förändring af stadsplanen, som snarligen torde hos Fullmäktige till handläggning förekomma, besluta angående sagda områdes upptagande i stadsplanen och indelning enligt berörda plankarta af den öfverskottsmark norr och vester om den blifvande kyrkoplanen, som sälunda skulle uppstå.

Remisshandlingarna äfvensom ofvanberörda plankarta och öfriga hos Drätselkammaren i ärendet tillkomna handlingar bifogas härjemte.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Edvard Loo,

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Då Herrar Stadsfullmäktige till behandling företaga ärendet, angående föreslagna ändringar i gällande stadsplan, bedja vi, såsom innehafvare af arrendetomterna N:ris 18 och 20 samt 22 vid Högbergsgatan i kvarteret Sillen, att få fästa Herrar Stadsfullmäktiges uppmärksamhet dervid att dessa tomter, på grund af stadens svensk-finska församlings kyrkoråds derom gjorda anhållan, äro afsedda att fränhändas oss och användas till plan för den å obebyggda platsen bakom berörda tomter tillernade tredje lutherska kyrkan, men som vår rätt till tomterna derigenom blefve kränkt och tillvägagäendet dervid stridande emot rätt och billighet, hemställa vi till Herrar Stadsfullmäktiges bepröfvande, huruvida icke änberörda af oss innehafvande tomter finge kvarstå och af oss fortfarande bibehållas; och få vi, till stöd för denna vår hemställan, anföra följande:

Då ifrågavarande tomter uti början af 1840-talet först å arrende upplätos till bebyggande, skedde det under, bland andra, det vilkor, att „desamma framgent samt så länge *staden* af dem ej komme i något angelägnare behof, finge af innehafvarene begagnas;“ den nu tillernade kyrkan är afsedd endast för stadens svensk-finska lutherska församling, men ej för staden i dess helhet och emedan dessa begrepp, nemligen staden och en dess kyrkliga församling icke äro liktydiga, böra desamma ej heller förväxlas, och kyrkans uppförande förty ej utgöra något skäl att fränhända oss vår arrenderätt till tomterna.

Under förutsättning att de af oss innehafvande tomter komme att användas till kyrkplan, komme stadskassan att gå miste om inlösen för desamma, hvarförutom kvarterets utseende blefve stympadt och osymmetriskt; men, enligt hvad vi erfarit, torde vederbörandes afsigt vara att afhjelpa detta sistnämnda genom att föreslå och genomdrifva att de öfriga inom kvarteret befintliga, nu redan till egna inlösta och med nya hus bebyggda tomterna eller åtminstone några af dem skola för den blifvande kyrkans räkning inlösas, hvilket allt komme att ganska kännbart betunga församlingens medlemmar, så mycket mera då de jemväl få vidkännas de, i och för den kuperade platsens planering och terassering, blifvande stora utgifter.

Om också vid tomters upplåtandé å arrende det vilkor dervid plär fästas, att desamma, vid behof, skola utan ersättning afträdas och byggnaderna undanskaffas, hafva arrendatorerne dock, i grund af det hos oss af gammalt gängse humana förfarandet dervid, ansett sig säkre i sitt arrende, hvilket bäst skönjes derigenom att i de nybyggda delarne af staden, såsom å kampen och stadens nordvestra delar, stora och dyrbara hus dagligen uppföras, utan att egarene till desamma ens komma att tänka,

att de genom någons påhitt att för stadens räkning använda deras tomter, blefve tvungna att en dag nedrifva och undanskaffa sina, i många fall med lånade medel uppförda byggnader samt sålunda i ett drag blifva ruinerade. Dessutom borde arrendatorerne kunna våga hoppas att vederbörande, vid bestämmande af plats för något allmänt byggnadsföretag, i främsta rummet och i öfverensstämmelse med allmän billighet, skulle utse sådana obebyggda platser, hvarest någon tomtinnehafvare ej blefve störd, då, såsom uti ifrågavarande fall, andra lämpliga platser, såsom vi också här nedan skola visa, finnas.

Beträffande den blifvande kyrkans nu afsedda läge kan man med skäl ifrågasätta, huruvida detta verkligen är så lämpligt, som påståtts, ty, då staden kan endast utvidga sig åt norr och nordvest, hade, enligt vårt tycke, rätta platsen för den blifvande kyrkan varit kampen, och torde det, med hänseende till den tillväxt i omfång och folkmängd staden har, ej töfva många år innan förslag om uppförande af kyrka i denna del af staden göres, då deremot stadens utsträckning åt söder är genom stranden begränsad och afståndet derifrån, då denna trakt i en framtid blifver fullt bebyggd, till Gamla Kyrkan ej är så stort att icke denna kyrka kunde med fördel användas för den i stadens södra del boende befolkningen; och vilja vi derjemte framhålla att, genom den gamla kyrkan omgifvande öppna platsen, tillfälle förefinnes att förstora denna kyrka, ja att t. o. m. derstädes placera den nu ifrågavarande nya kyrkan. Skulle det dock anses nödigt att hafva en kyrka i södra delen af staden, så funnes lämplig plats för densamma, förutom invid de obebyggda delarne af Bergmansgatans vestliga ända, berget i vestra ändan af Stora Robertsgatan, emellan denna och Rödbergsgatan; och skulle dessa hvardera platser, utan att ens de för kyrkan redan uppgjorda ritningarne satte något hinder därför, hafva det företräde framför den nu afsedda platsen, att planeringen blefve billigare och alla företräden i öfrigt, som sistsagda plats påståtts ega, tillika jemväl förefinnas, såsom fast grund och beherrskande läge.

Slutligen måste man väl tilltro att den person, som utarbetade den senast fastställda och nu gällande plan för staden, hade tillräcklig insigt i saken, då han, efter anställda mätningar och beräkningar, ansåg kyrkan å dess afsedda plats hafva tillräcklig plan omkring sig, utan att, såsom Kyrkorådet föreslagit, de närgränsande gårdarne i sådant afseende skulle behöfva dertill tillgripas; dock vore vi, om så påyrkades, äfven tillgodosedde med den areal tomterna ursprungligen innehaft och hvilket allenast för de af undertecknad Åhlström innehafvande tomter med i det närmaste 10,000 qvadrat fot understiga den areal, som, enligt vordne Stadsingeniören Th. Tallqvists den 10 Oktober 1878 öfver desamma utfärdade mätebref tillagts dem, hvarjemte vi, förutseende att invändning kunde göras om det olämpliga uti kyrkans läge bakom våra uthusbyggnader, förklara oss såväl villige som skyldige att ersätta dem med façadbyggnader.

Skulle Herrar Stadsfullmäktige dock ej finna skäl att bifalla vår ifrågavarande anhållan, se vi oss, med hänseende till den stora förlust oss i ty fall drabbar, för-

anlätne att anhålla att de å våra tomter uppförda byggnader måtte af vederbörande inlösas och vi sålunda i någon mån godtgöras för den oss tillfogade förlust. Helsingfors den 27 December 1884.

J. Al. Söderström.
disponent öfver gården N:o 12
(adress.) vid Högbergsgatan.

Frans Åhlström.
Vicehäradshöfding, egare till gården N:o 18 & 20 (adress N:o 14 & 16) vid Högbergsgatan.

Utdrag ur protokollet, fördt vid Kyrkorådets i Helsingfors stads svensk-finska lutherska församlig sammanträde den 23 Mars 1885.

§ 1.

Den af Kyrkorådet vid senaste sammanträde den 13 dennes utsedde delegation afgaf för Kyrkorådet berättelse huruledes delegationen i samråd med ordföranden och ledamöterna i Stadens Drätselkammare, efter tagen kännedom derom att endast tomterna N:ris 18, 20 och 22 vid Högbergsgatan voro fortfarande såsom arrendetomter reserverade till plan för en tillernad tredje kyrka i församlingen, besigtigat platsen samt dervid funnit att icke allenast de sålunda reserverade tomterna, utan jemväl tomten N:o 24 vore nödvändiga för erhållande af tillräckligt utrymme för den blifvande kyrkan samt förty ansett sistnämnda tomt böra af församlingen exproprieras, äfvensom att Stadsingeniören O. Ehrström, som jemväl öfvervarade besigtningen, uppgjort en plankarta, upptagande förslagsvis kyrkans placering å den tillernade platsen, hvilken karta företeddes Kyrkorådet; derå Kyrkorådet, efter en stunds öfverläggning, beslöt att godkänna det af dess delegation i samråd med stadens Drätselkammare gjorda förslag om upptagande för den blifvande kyrkoplanen ej mindre af arrendetomterna N:ris 18, 20 och 22, än af tomten N:o 24, hvilken i sådant fall borde af församlingen för ändamålet i laga ordning exproprieras samt att härom genom utdrag ur protokollet meddela Drätselkammaren underrättelse, med anhållan att Drätselkammaren ville så begå att ofvanberörda fyra tomter jemte den bakom sagda tomter belägna öppna plassen måtte, — i den utsträckning oftanämnda plankarta utvisade, — upptagas uti den nya Stadsplan, som hos Stadsfullmäktige torde i närmaste framtid förekomma till behandling. Som ofvan.

In fidem.

Axel Tavaststjerna.

Då inga böcker finnas öfver kostnaderna för uppförandet af åbyggnaderne å arrendetomten N:o 12 (adr. N:o) vid Högbergsgatan i kvarteret Sillen och tiden varit för kort för uträknig af det material och arbete dertill möjligen kunnat användas, har jag ansett den säkraste värdemätaren för desamma vara de hyror, de inbringa, eller i det närmaste fyratusen Fmk, som kapitaliseradt efter 10 % eller den för stenhus brukliga, gifver i kapital fyratiotusen Fmk, som enligt min åsigt vore värdet för dessa åbyggnader. Helsingfors den 10 April 1885.

J. Al. Söderström.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Med anledning af hos mig gjord förfrågan om beloppet af den ersättning jag anser mig hafva skäl att påyrka för byggnaderna å tomterna adr. N:ris 14 & 16 vid Högbergsgatan i kvarteret Sillen, derest dessa tomter komma att intagas till plan för den tillernade nya kyrkan, får jag ödmjukast uppgifva att hyrorne från gården årligen uppgå till inalles 3,400 mark, beräknadt sålunda att hyran för smedjan jemte lilla byggnaden till höger om porten och nödiga uthus utgör 1,300 *Fmk.*
 Hyran för gårdsbyggnaden, bestående af 2 rum, bagarstuga, 2 stall, fähus samt vagnslider utgör 600 "
 förutom renhållning af latrin, gård och gata, motsvarande minst 200 "
 hvarjemte hyran för den af mig bebodda gatbyggnaden, bestående af 4 rum, tambur och kök bör beräknas åtminstone till 1,300 "
 Summa 3,400 *Fmk.*

Efter 11 procent, som torde böra beräknas för gårdar, bebyggda med trähus i denna del af staden, skulle gårdens värde, oafsedt dess läge, grund m. m. alltså utgöra 30,909 mark.

Skulle byggnaderna dock ersättas mig med 26,000 mk, samt gården derjemte få kvarstå intill dess kyrkan blifvit uppbyggd och inredd, kunde jag anse den mig genom tomternas frånhändande drabbade förlust i någon mån ersatt; och bör denna summa ej kunna anses för hög, då, enligt hvad känt är, för den s. k. Dahlströmska badstugubyggnaden å det blifvande ständerhusets område invid Observatorium betalas 20,000 mark i ersättning.

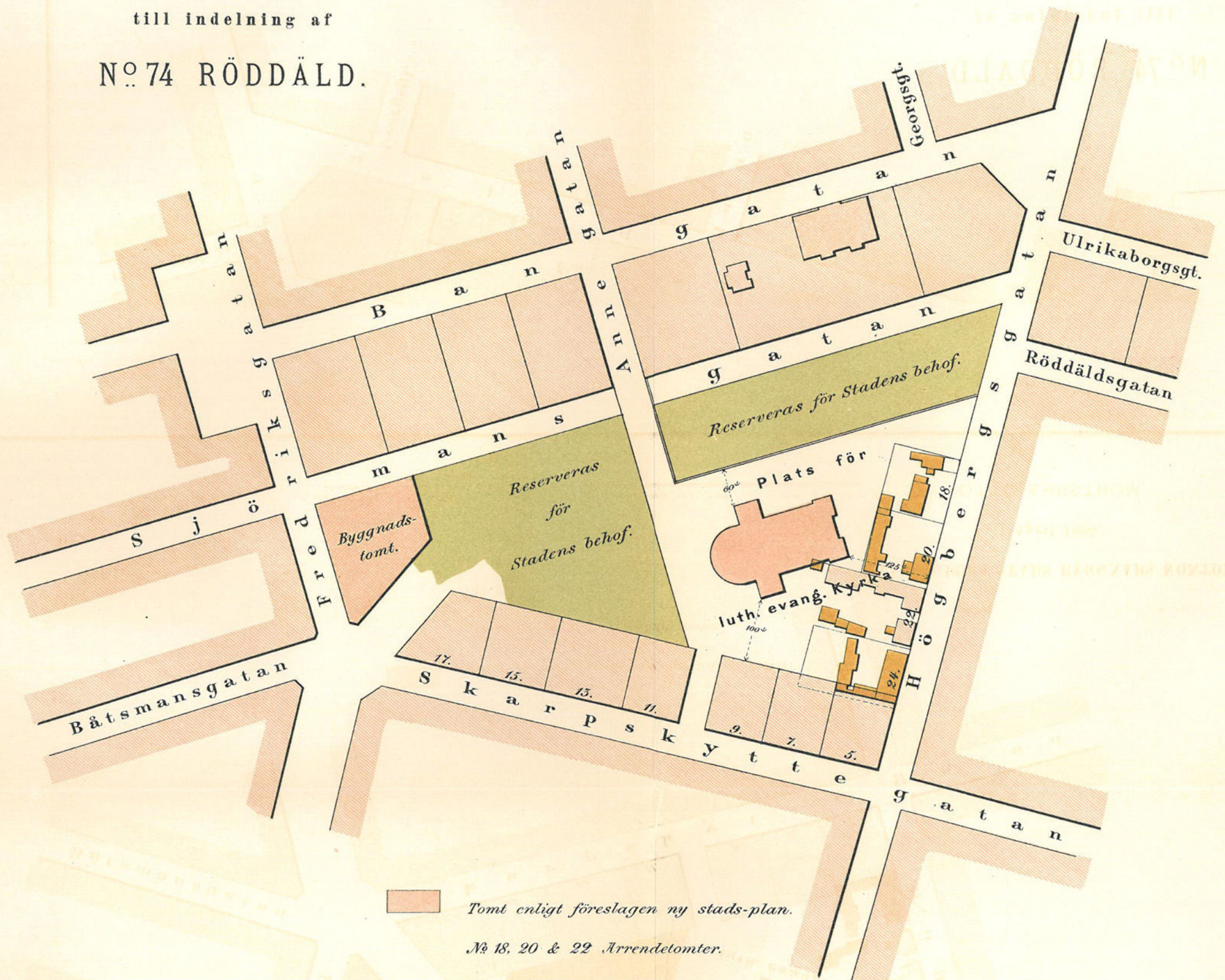
Tillika anser jag mig böra upplysa att gården blifvit år 1861 brandförsäkrad i Städernas Allmänna Brandstodsbolag till inalles 4,930 rubel silfver, motsvarande 19,720 mark, men att den sedan dess undergått betydliga förbättringar och förändringar, ity att de dåvarande trätaken ersatts å gatbyggnaden med plåt och å alla de öfriga med

asfaltfilt hvarjente två lider tillkommit, nya kakelugnar uppförts och rummen samt byggnaderna i öfrigt vidmakthållits.

Slutligen vill jag ödmjukast tillkännagifva att jag genom ofvanstående ej bör anses hafva frångått min tidigare gjorda anhållan om att fortfarande få bibehålla tomterna. Helsingfors den 10 April 1885.

Frans Åhlström.

FÖRSLAG
till indelning af
N° 74 RÖDDÄLD.

Tomt enligt föreslagen ny stads-plan.
 N° 18, 20 & 22 Arrendetomter.
 N° 24 inlöst tomt.

100 50 0 100 200 300 400 500 600 700 Fot.

HELSINGFORS STADS BYGGNADS KONTOR

i April 1885.

OTTO EHRSTRÖM.